

ĐÁP ÁN THAM KHẢO KỲ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT
NĂM HỌC 2026 – 2027
SỐ QUẢNG TRỊ

Môn thi: Ngữ văn

(Đáp án được biên soạn bởi thầy/ cô Trung tâm Văn Solar Edu)

PHẦN I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Câu 1 (0,5 điểm):

Ngôi kể của đoạn trích là ngôi thứ ba.

Câu 2 (0,5 điểm): Học sinh có thể chỉ ra một trong các lời dẫn trực tiếp sau:

- “Chỉ cần các em làm người tốt là đủ.”
- “- Mỗi khi trái gió trở trời, chân thầy nhức lắm. Thầy nhớ mấy đứa nhỏ trên đó, thỉnh thoảng gom được ít đồ lại nhờ người gửi lên.”

Câu 3 (1,0 điểm):

- Chỉ ra phép liệt kê: *sách vở, quần áo, đồ ăn, đồ chơi.*
- Tác dụng:
 - + Diễn tả cụ thể, đầy đủ và phong phú những món quà vật chất thiết yếu mà người thầy đã cất công chuẩn bị cho học sinh vùng cao.
 - + Qua đó, làm nổi bật tình yêu thương bao la, sự quan tâm chu đáo, tận tình và tấm lòng nhân hậu, sẵn sàng hi sinh của người thầy dành cho những học trò nghèo khó.
 - + Tạo nhịp điệu liệt kê dồn dập, nhấn mạnh vào hành động đẹp đẽ, liên tục của người thầy.

Câu 4 (1,0 điểm):

Giải thích ý nghĩa câu nói: “Chỉ cần các em làm người tốt là đủ.”

- “Người tốt” là người có đạo đức, có lòng nhân ái, biết yêu thương, chia sẻ, sống có trách nhiệm với bản thân và cộng đồng.
- Câu nói thể hiện quan điểm giáo dục sâu sắc và nhân văn của người thầy: Thầy không đặt nặng áp lực về thành tích, tiền tài hay địa vị xã hội lên vai học trò. Điều thầy mong mỏi nhất ở các em không phải là sự đền đáp công ơn hay những thành công hào nhoáng, mà cốt lõi là các em trưởng thành với một nhân cách đẹp, sống tử tế và có ích cho xã hội.

Câu 5 (1,0 điểm):

- Yêu cầu hình thức: Viết thành một đoạn văn ngắn khoảng 5 – 7 dòng.
- Yêu cầu nội dung: Rút ra bài học ý nghĩa từ câu văn. Học sinh có thể trình bày theo nhiều cách, dưới đây là gợi ý:
- Đoạn văn tham khảo:

Từ câu văn trên, em rút ra cho mình bài học sâu sắc về lòng biết ơn và sự trân trọng đối với những người thầy, người cô đã dìu dắt mình. Trong hành trình trưởng thành của mỗi người, những kiến thức và tình yêu thương vô điều kiện mà thầy cô trao tặng chính là hành trang quý giá nhất, là “ngọn lửa” thắp sáng tâm hồn. Vì vậy, bản thân em nhận thức được rằng mình cần phải nỗ lực học tập, rèn luyện đạo đức, sống tử tế và biết yêu thương sẽ chia sẻ không phụ công lao dạy dỗ, sự hi sinh thầm lặng của những người “lái đò” vĩ đại. Đồng thời, em cũng học được cách lan tỏa tình yêu thương ấy đến với cộng đồng xung quanh.

PHẦN II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm):

- a. Yêu cầu hình thức: Viết đúng hình thức một đoạn văn, dung lượng khoảng 150 chữ.
- b. Yêu cầu nội dung: Phân tích được những nét đẹp của nhân vật người thầy trong đoạn trích.
 - * Mở đoạn: Giới thiệu khái quát về nhân vật người thầy trong đoạn trích (một tấm gương sáng về tình yêu thương học trò và đức hi sinh thầm lặng).
 - * Thân đoạn:
 - Ngoại hình và hoàn cảnh:
 - + Giản dị (quần áo cũ, tóc điểm bạc)
 - + Mang dáng đi tập tễnh – di chứng của một tai nạn khi đang trên đường chở đồ quyên góp cho học sinh vùng cao.

- Phẩm chất cao đẹp: Tình yêu thương học trò vô bờ bến (đến từng nhà vận động học sinh đi học, gom góp sách vở, quần áo cho học trò nghèo, dù chuyển công tác vẫn luôn nhớ và gửi quà cho các em).

- Quan điểm giáo dục nhân văn: Lời dặn dò “Chỉ cần các em làm người tốt là đủ” cho thấy thầy coi trọng việc rèn luyện nhân cách, đạo đức hơn mọi thành tích phù phiếm.

- Sức ảnh hưởng: Thầy là người truyền cảm hứng, gieo hạt giống của lòng tin và sự tử tế, khiến lớp học sinh (như Hòa Bình) thay đổi, biết nỗ lực và biết sẻ chia (góp đồ gửi học sinh vùng khó khăn).

- Kết đoạn: Khẳng định lại vẻ đẹp nhân vật và tình cảm, sự trân trọng của người đọc dành cho những người thầy như thế.

Câu 2 (4,0 điểm):

a. Yêu cầu hình thức: Cấu trúc bài văn nghị luận xã hội đầy đủ 3 phần (Mở bài, Thân bài, Kết bài), dung lượng khoảng 600 chữ.

b. Yêu cầu nội dung:

* Mở bài:

- Dẫn dắt vấn đề: Thế kỉ XXI với sự phát triển mạnh mẽ của khoa học công nghệ và toàn cầu hóa đòi hỏi con người phải không ngừng vận động.

- Nêu vấn đề nghị luận: Tuy nhiên, một bộ phận giới trẻ hiện nay lại e ngại thay đổi, mang trong mình lối sống thụ động. Việc tìm ra giải pháp khắc phục tình trạng này là vô cùng cấp thiết.

* Thân bài:

- Giải thích ngắn gọn:

+ “Lối sống thụ động” là cách sống thiếu chủ động, lười suy nghĩ, ỷ lại vào người khác, ngại va chạm, không dám dân thân trải nghiệm và sợ hãi trước những thay đổi của môi trường xung quanh.

- Thực trạng và hậu quả (Lướt qua để làm nền tảng cho giải pháp):

+ Nhiều bạn trẻ chỉ biết “há miệng chờ sung”, phụ thuộc vào sự sắp đặt của cha mẹ; chìm đắm trong thế giới ảo, lười vận động thể chất lẫn tư duy.

+ Hậu quả: Đánh mất cơ hội phát triển bản thân, thui chột tài năng, trở thành gánh nặng cho gia đình và xã hội, dễ bị đào thải trong thời đại 4.0.

- Trọng tâm – đề xuất giải pháp khắc phục:

+ Về phía bản thân mỗi người trẻ (Quan trọng nhất):

- Thay đổi nhận thức: Hiểu rõ giá trị của sự chủ động và dân thân. Tuổi trẻ là để trải nghiệm và cống hiến.
- Hành động thiết thực: Tự lập ra mục tiêu, kế hoạch học tập và làm việc rõ ràng. Tích cực trau dồi kiến thức, kỹ năng mềm (ngoại ngữ, tin học, giao tiếp).
- Dám bước ra khỏi “vùng an toàn”: Tham gia các hoạt động ngoại khóa, tình nguyện, câu lạc bộ để cọ xát với thực tế. Không sợ thất bại, coi thất bại là bài học để trưởng thành.

+ Về phía gia đình:

- Cha mẹ cần thay đổi phương pháp giáo dục, không nên bao bọc con cái quá mức.
- Cần trao quyền tự quyết, khuyến khích con tự lập từ những việc nhỏ nhất, đồng hành như những người cố vấn thay vì làm thay con.

+ Về phía nhà trường và xã hội:

- Nhà trường cần đổi mới phương pháp giảng dạy: Giảm tải lý thuyết hàn lâm, tăng cường thực hành, thảo luận nhóm, giáo dục kỹ năng sống để kích thích tư duy phản biện và sự chủ động của học sinh.
- Xã hội, các tổ chức đoàn thể cần tạo ra nhiều sân chơi lành mạnh, các dự án khởi nghiệp, tình nguyện để thu hút giới trẻ tham gia dân thân.

* Kết bài:

- Khẳng định lại vấn đề: Khắc phục lối sống thụ động là yêu cầu tất yếu để giới trẻ làm chủ tương lai.

- Liên hệ bản thân: Rút ra bài học hành động cho chính mình (Ví dụ: Em sẽ bắt đầu từ việc tự giác trong học tập, tích cực tham gia phong trào của trường lớp...).